

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecători: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința inculpatului

Semionov Vadim XXXXX, născut la
XXXXX.

Termenul de examinare:

prima instanță: 14.04.2018 - 04.10.2019

instanța de apel: 17.10.2019- 05.02.2020

instanța de recurs: 10.06.2020 – 02.03.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 04 octombrie 2019, Semionov Vadim a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, fiind-ui stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (un) an.

În baza art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugat parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Criuleni din 26 decembrie 2016, modificată prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, stabilind inculpatului Semionov Vadim, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani și 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Semionov Vadim, în perioada de timp de la 22.01.2018, până la data de 27.01.2018, aproximativ la ora 13:00 min., aflându-se pe teritoriul „Gării Auto Nord”, situată pe str. Calea Moșilor 2/1, mun. Chișinău, având un comportament dolosiv și inducând în eroare părțile vătămate, sub pretextul că oferă locuri de muncă în Germania, plasând un anunț în acest sens pe site-ul www.999.md, a prezentat ca adevărată fapta mincinoasă precum că va transporta părțile vătămate în Germania și a dobândit ilicit de la cet. Ianachii Alla XXXXX mijloace bănești în suma de 350 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 7161,91 lei, a dobândit ilicit de la cet. Turculeț Ion XXXXX suma de 50 lei și

350 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 7161,91, a dobândit ilicit de la cet. Bodrug Daria XXXXX mijloace bănești în suma de 50 lei și 275 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 5627,215 lei și a dobândit ilicit de la cet. Raico Nina XXXXX 50 lei și 275 euro, care conform cursului oficial al BNM constituia 5627,215 lei, cauzându-i în rezultat părții vătămate Ianachii Alla XXXXX o daună materială în proporții considerabile în sumă de 7161,91 lei, părții vătămate Turculeț Ion XXXXX o daună materială în sumă de 7211,91 lei, părții vătămate Bodrug Daria XXXXX o daună materială în proporții considerabile în sumă de 5677,215 lei și părții vătămate Raico Nina XXXXX o daună materială în proporții considerabile în sumă de 5677,215 lei.

2.1. Prin rechizitoriu Semionov Vadim a fost învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal.

În cadrul judecării cauzei în prima instanță, prin ordonanța procurorului în procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Pascari-Pîrău Anna, din 10 iunie 2019, *învinuirea a fost modificată, acțiunile inculpatului Semionov Vadim fiind calificate conform art. 190 alin. (1) Cod penal* (f. d. 1, vol. 2).

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Balan Valentin în numele inculpatului Semionov Vadim, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, iar în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, dispusă menținerea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate prin sentința anterioară.

3.1. În motivarea cererii de apel, avocatul a menționat că:

- părțile vătămate în ședința de judecată au declarat că inculpatul le-a restituit pe deplin atât pagubele materiale cât și pagubele morale pricinuite, pretenții față de inculpat nu au;

- Semionov Vadim și-a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, este angajat în câmpul muncii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are în supravegherea sa doi frați minori, de care are grijă în lipsa părinților care sunt plecați peste hotarele țării, regretă cele comise și se căiește sincer, atât acuzarea cât și apărarea a solicit instanței de a aplica inculpatului o pedeapsă sub formă de amendă;

- la pronunțarea sentinței, instanța de judecată a ignorat aceste circumstanțe și a stabilit o pedeapsă prea aspră;

- în termenul pedepsei instanța a inclus doar perioada reținerii și aflării inculpatului Semionov Vadim în stare de arest la domiciliu din 26 martie 2018 până la 21 iunie 2018, ignorând perioada aflării în stare de arest din 14 noiembrie 2016 ora 13:00 până la 13 decembrie 2016 ora 13:00;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, apelul avocatului Balan Valentin în numele inculpatului Semionov Vadim, a fost admis, casată sentința în partea pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Semionov Vadim recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale ceea ce constituie suma de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

În baza art. 90 alin. (11) Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Semionov Vadim prin sentința Judecătorei Criuleni din 26.12.2016, modificată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.2017, urmând a fi executată de sine stătător.

În rest, sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea incriminată, însă la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale ale inculpatului în coroborare cu prevederile art. 61 Cod penal.

Instanța de apel a evidențiat că inculpatul a depus declarații în ședința primei instanțe și în apel, și a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate (f. d. 3-4 vol. 2), vinovăția inculpatului fiind probată prin declarațiile părții vătămate Bodrug Daria (f. d. 99-101, vol. 1) și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale și în primă instanță.

La stabilirea tipului și mărimii pedepsei inculpatului Semionov Vadim, Instanța de apel a reținut că deși prima instanță a reiterat prevederile art. 6, 7, 61, 75 – 78 Cod Penal, ținând cont de circumstanțele stabilite în ședința instanței de apel, se atestă că aceste prevederi nu au fost aplicate corespunzător, considerent din care apelul este întemeiat.

La caz, conform art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave.

Circumstanțe agravante, în sarcina inculpatului Semionov Vadim, nu au fost reținute, iar, în calitate de circumstanțe atenuate au fost reținute: căința activă, recunoașterea vinovăției, comiterea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani, recuperarea prejudiciului cauzat.

De asemenea, instanța de apel a evidențiat și circumstanțele reale și personale ale inculpatului cum ar fi faptul că părțile vătămate nu au careva pretenții față de inculpat, s-au împăcat cu Semionov Vadim, ultimul este angajat în câmpul muncii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are în supravegherea sa doi frați minori, inculpatul a restituit părților vătămate atât pagubele materiale cât și pagubele morale pricinuite.

Infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, pedepsește pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Astfel, instanța de apel ținând cont de circumstanțele reale și personale ale inculpatului, dar și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a considerat că în privința inculpatului poate fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, corectarea și reeducarea inculpatului fiind posibilă fără privarea de libertate, or, despre aceste circumstanțe vorbesc cumulul de circumstanțe atenuante, lipsa circumstanțelor agravante, relevant fiind și faptul că acuzatorul de stat, la fel a pledat pentru aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, circumstanțe care indică asupra faptului că și acuzarea de stat a considerat că corectarea inculpatului este posibilă fără izolarea de societate.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Criuleni din 26.12.16, în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, la închisoare pe un termen de 4 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei suspendată pe un termen de probă de 1 an, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21.03.17, sentința a fost casată parțial în partea stabilirii termenului de probațiune, fiindu-i stabilită o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

Conform art. 90 alin. (11) Cod penal, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

În acest context, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, a considerat că în speță nu sunt aplicabile prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, or, deși inculpatul anterior a fost condamnat, fiindu-i stabilit un termen de probațiune, în prezenta cauză s-a stabilit că corectarea și reeducarea lui Semionov Vadim este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, iar careva demersuri privitor la anularea suspendării condiționate în privința inculpatului nu au fost examinate, prin urmare, conform art. 90 alin. (11) Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Semionov Vadim în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.03.2017, cu respectarea art. 87 alin. (2) Cod penal, se va executa de sine stătător.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, a declarat recurs ordinar prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței deoarece apelul greșit a fost admis.

5.1. În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- legalitatea deciziei instanței de apel este afectată de o eroare de drept care se încadrează la norma prevăzută la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, întrucât s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- instanța de apel greșit a stabilit pedeapsa sub formă de amendă în alte limite decât cele care sunt prevăzute în sancțiunea alin. (1) art. 190 Cod penal.

- instanța de apel greșit a reținut că în prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și greșit a calculat limitele noi a sancțiunii prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal, diminuând mărimea amenzii la 500 unități convenționale, sub minimul de 550 unități convenționale, prevăzute de norma de incriminare.

6. Referință asupra recursului declarat nu a fost depusă.

7. Judecând recursul ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este pasibil admiterii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, se atestă că acesta a indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal lărgit verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (5), 417 Cod de procedură penală, iar în rezultat a admis erori de drept care au afectat hotărârea pronunțată.

Conform prevederilor art. art. 414 - 417 Cod de procedură penală, instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt, și chestiunile de drept, printre care: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată corect; dacă normele de drept procesual, penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Cu toate acestea, potrivit art. 64 alin. (1) Cod penal, amenda se aplică de instanța de judecată în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod.

În același context, se notează că potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

După cum se constată la caz, prin decizia instanței de apel, inculpatului Semionov Vadim recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale ceea ce constituie suma de 25000 (douăzeci și cinci mii) lei.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit notează că la data comiterii infracțiunii, art. 190 alin. (1) Cod penal, prevedea în calitate de pedeapsă: amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani.

Astfel, se constată că instanța de apel, a aplicat inculpatului Semionov Vadim o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal, fapt prin care se confirmă temeiul pentru recurs invocat de către procuror, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Mai mult, deși instanța de apel în cuprinsul deciziei a reiterat prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, menționând că respectiva cauză a fost examinată în procedură simplificată, din analiza minuțioasă a conținutului dosarului, Colegiul penal lărgit constată că respectiva cauză penală a fost judecată în procedură generală, iar aprecierile instanței de apel cu privire la necesitatea reducerii limitelor de pedeapsă în baza prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Sub un alt aspect, Colegiul penal lărgit a stabilit că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat și prevederile art. 90 alin. (11) Cod de procedură penală, or, constatările instanței precum că: „*demersuri privitor la anularea suspendării condiționate în privința inculpatului nu au fost examinate*”, contravin prevederilor normei menționate care conține stipulări clare, potrivit

căroră: „în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei”.

Astfel, reieșind din faptul că Semionov Vadim a fost condamnat anterior prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 martie 2017, prin care în baza art. 90 alin. (1) Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 3 ani (f. d. 137-141 vol. 1), instanța de apel la stabilirea pedepsei în prezenta cauză penală, urma a soluționa în primul rând necesitatea aplicării prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, or, la caz se constată cert faptul că inculpatul Semionov Vadim aflându-se în perioada executării termenului de probațiune, a comis o nouă infracțiune, după care, instanța în urma analizării motivelor și temeiurilor legale, putea stabili posibilitatea soluționării anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată, doar în urma analizării propunerii organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.

Însă la caz, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel pripit a concluzionat că lipsa acestei propuneri reprezintă temei de aplicare a prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal în privința inculpatului Semionov Vadim.

Deși, în general, săvârșirea unei noi infracțiuni în perioada de probațiune atrage anularea suspendării, legea penală prevede o situație de excepție, ce este reglementată de prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, dar care pe lângă condiția analizării propunerii organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei, prevederile menționate obligă instanța de a expune motivele deciziei luate, însă la caz decizia atacată nu conține o motivare în acest sens.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs atestă că decizia instanței de apel este afectată de erori de drept, care au dus la aplicarea unei pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fapt care impune necesitatea dispunerii rejudecării cauzei în latura penală, în partea stabilirii pedepsei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra aspectelor evidențiate în prezenta decizie, să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, și să pronunțe o

hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 februarie 2020, în cauza penală în privința inculpatului **Semionov Vadim XXXXX**, în latura penală, în partea stabilirii pedepsei și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest decizia contestată, se menține.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată în partea în care a fost dispusă rejudecarea, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 aprilie 2021.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor